

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Викладач (-і)	к.п.н., професор Мацук Людмила Олександрівна
Контактний телефон викладача	+380506771647
Е-mail викладача	liudmila.matsuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні та групові консультації
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Навчальна дисципліна вивчає суть методології і методів, вибір напрямку та теми наукового дослідження, організацію науково-дослідної роботи. Об'єктом даного курсу є вивчення засобів, методів та прийомів наукового дослідження. Предметом є поняття і методи науки, їх сфера застосування.</p> <p>Означений курс передбачає підготовку здобувачів вищої освіти до проведення наукової роботи, а саме: вмінню формувати теми наукових досліджень, проведенню інформаційного пошуку з обраної теми, проведенню теоретичних та експериментальних досліджень, плануванню експериментів, організації та плануванню наукових досліджень, аналізу і оформлення їх результатів, публікації результатів проведених наукових досліджень. Дисципліна орієнтує на вибір методів та інструментарію наукових досліджень, дотримання принципів академічної доброчесності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень та втіленням їх результатів.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення студентів із основами наукових досліджень; - ознайомлення студентів з тенденції розвитку сучасної науки; - оволодіння методами та інструментарієм наукового дослідження; 	

- опанування основ методики пошуку матеріалу для проведення наукових досліджень;
- вироблення навичок самостійного написання студентських кваліфікаційних робіт;
- ознайомлення із вимогами до наукового тексту;
- отримання практичних навичок та вмій щодо науково-дослідної роботи; дотримання етичних норм та принципів академічної доброчесності.

Під час вивчення дисципліни студенти матимуть змогу навчитися виконувати дослідження індивідуально та співпрацюючи з науковим керівником, набути навичок самостійної науково-дослідницької роботи, гнучкого, критичного мислення, пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування експерименту.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання:

ПРН – 01 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН – 02 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного

типу.
 ПРН – 08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
 ПРН – 09 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття /практичні/лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна /вибіркова
1	012 Дошкільна освіта	1	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Поняття науки, основні функції та особливості. Поняття про науку та її функції. Наукова діяльність та глобалізація. Система науки в Україні. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.	2/-	2/-	10/14
Тема 2. Методологія та методи наукових досліджень. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Методи дослідження та їх класифікація. Етапи наукового дослідження.	2/2	4/2	10/14
Тема 3. Інформаційні джерела наукових досліджень. Види літературних джерел, що застосовуються в наукових дослідженнях. Наукометричні бази даних у наукових дослідженнях.	2/-	2/-	10/12

Тема 4. Апробація результатів наукових досліджень. Апробація результатів наукового дослідження. Способи оприлюднення результатів наукових досліджень.	2/-	4/-	10/12
Тема 5. Написання, оформлення та захист магістерської роботи. Оформлення магістерської роботи та вимоги до її написання. Публічний захист магістерської роботи та її оцінювання.	2/2	4/2	10/14
Тема 6. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях. Поняття якості наукового дослідження. Експертиза наукового дослідження. Плагіат та його ознаки.	2/-	2/2	10/14
ЗАГ.:	12/6	18/6	60/80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf Екзамен: підсумкова оцінка (за роботу на практичних заняттях 50 балів), екзамен – 50 балів. Разом – 100 б.
Вимоги до письмових робіт	Презентації, творчі завдання, проекти, контрольна робота з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, креативність. Здобувачі ВО виконують творчі завдання, контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – виконання практичних (творчих) завдань)).
Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 50 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування.
Підсумковий	Екзамен у формі тестових екзаменаційних

контроль	завдань.
----------	----------

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).

Академічна доброчесність: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09>

Відвідування занять. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропущені заняття здобувач відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань; -
заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (рекомендаційних творчих завдань, презентацій, проєктів тощо).

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Бірта Г. О., Ю.Г. Бургу Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
5. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
6. Дегтярьов А. В., Кокодій М. Г., Маслов В. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 78 с.
7. Данильян О. Г. Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. – 368 с.
8. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. та ін. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : ВПЦ "Київський

університет", 2018. 607 с.

9. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

10. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.

11. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Алерта, 2019. 492 с.

12. Ліпич Л. Г., Бортнік С. М., Волинець І. Г. Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.

13. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

14. Мокін, Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.

15. Чайченко Н. Н., Ярмач І. В. Тлумачно-термінологічний словник з методології наукового педагогічного дослідження. Суми : СОІППО, 2012. 36 с.

16. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] Дніпро: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

17. Щербак Т. І., Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

18. Яворська Т. І. Методологія та організація наукових досліджень. Мелітополь: Люкс, 2020. 190 с.

Викладач: **Людмила МАЦУК**, кандидат педагогічних наук, професор
кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти